

Büntetés-végrehajtási speciális ismeretek

Fegyveres Biztonsági Ór

Szerkesztette:
Juhász Csaba bv. alezredes
Schuckertné Szabó Csilla bv. alezredes

2021. június 01.

1. Téma

A büntetés-végrehajtási szervezet jogállása, szervezeti felépítése, irányítása. A büntetés-végrehajtás feladatai, azok ellátásának szabályai, szolgálati ágai.

A büntetés-végrehajtási szervezet jogállása:

A büntetés-végrehajtási szervezet a külön törvényben meghatározott szabadságelvonással járó büntetéseket, intézkedéseket, büntetőeljárású kényszerintézkedéseket, a szabadságvesztésből szabadultak utógondozását, valamint a büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelői feladatokat végrehajtó állami, fegyveres rendvédelmi szerv.

A büntetés-végrehajtási szervezet részére feladatot törvény határozhat meg, amelyek:

- a szabadságelvonással járó büntetések végrehajtása,
- a letartóztatás foganatosítása,
- a kényszergyógykezelés,
- az előzetes kényszergyógykezelés,
- szabálysértési elzárás végrehajtása,
- büntetés-végrehajtási pártfogó felügyelői feladatok végrehajtása.

A büntetés-végrehajtás országos parancsnokának **1/2020.(II.21.)** utasítása a büntetés-végrehajtási szervezetben működtetett fegyveres biztonsági őrsegről kivonatos rész az alábbiakat határozza meg:

Az FBŐ működése felett a rendészeti felügyeletet az Országos Rendőr-főkapitányság irányítása mellett az illetékes megyei rendőr-főkapitányságok, a szakmai felügyeletet az országos parancsnok biztonsági és fogvatartási helyettese, a működés szakmai irányítását a BVOP Biztonsági Szolgálat végzi.

Az FBŐ tevékenységének irányítását a fegyveres biztonsági őrseg Működési és Szolgálati Szabályzatának kiadásáról szóló 27/1998. (VI. 10.) BM rendelet bizonyos részfeladatainak ellátása tekintetében az **országos parancsnok biztonsági és fogvatartási helyettese, a BVOP Biztonsági Főosztály vezetője, a BVOP vonatkozásában az őrsegparancsok és a bv. szerv vonatkozásában az őrsegparancsnok-helyettes** végzi.

Az őrsegparancsnok

Az őrsegparancsnok a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) hatálya alá tartozó **munkavállaló**, aki felett a munkáltatói jogokat az országos parancsnok gyakorolja, **szolgálatát a BVOP Biztonsági Szolgálatán teljesíti.**

Az őrsegparancsnok **előjárója az FBŐ teljes személyi állományának**, továbbá kizárólag az FBŐ-vel kapcsolatos feladatok vonatkozásában az őrsegparancsnok-helyetteseknek. Az őrsegparancsnok látja el a BVOP-n szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őrök irányítását. Az őrsegparancsnok helyettesítését akadályoztatása esetén a Biztonsági Szolgálat vezetője által kijelölt személy látja el.

Az őrparancsnok

Az őrparancsnok látja el az FBŐ tevékenységének napi szintű feladatait, eligazítja, ellenőrzi, beszámoltatja a szolgálatban lévő fegyveres biztonsági őröket. Az őrparancsnok a **BVOP-n a főügyeletes, a bv. szervnél a biztonsági tiszt.**

A fegyveres biztonsági őr előjárója

- a) a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka;
- b) a büntetés-végrehajtás országos parancsnokának biztonsági és fogvatartási helyettese;
- c) a BVOP Biztonsági Szolgálat vezetője;
- d) a BVOP Biztonsági Főosztály vezetője;
- e) az őrségparancsnok;
- f) az adott bv. szerv vezetője;
- g) az adott bv. szerv őrségparancsnok-helyettese;
- h) az adott bv. szerv őrségparancsnoka.

Az FBŐ ruházata, felszerelése és fegyverzete

Az FBŐ részére a **10M e. r. gyakorló** ruházat mintájára rendszeresített formaruházaton állományjelzéseként a „Büntetés-végrehajtás Fegyveres Biztonsági Őrség” felirat szerepel. Rendfokozati jelzés viselése nem megengedett. A fegyveres biztonsági őr a formaruhát a szolgálatellátás, illetve a képzések során **köteles viselni**. A fegyveres biztonsági őr karjelvénye formaruházatának részét képezi, melyet a **bal felkaron**, a büntetés-végrehajtási szervezet hivatásos személyi állománya részére rendszeresített karjelvénnyel megegyező helyen kell a felsőruházaton elhelyezni. Amennyiben a fegyveres biztonsági őr formaruházata önhibáján kívül vált használhatatlanná, a bv. szerv haladéktalanul gondoskodik a pótlásáról. A fegyveres biztonsági őr fegyverzeti szakanyaggal és EDR készülékekkel történő ellátása a bv. szerv feladata. A fegyveres biztonsági őr részére egyéni felszerelésként **bilincs, könnygáz, gumibot és lőfegyver kényszerítő eszköz** biztosítható. A fegyveres biztonsági őr részére a bv. szervezetnél rendszeresített lőfegyverek közül **kizárólag maroklőfegyver** biztosítható.

2. Téma

A büntetés- végrehajtási szervterületére történő be- és kilépés szabályai.

A be- és kilépés általános törvényi szintű szabályai a büntetés-végrehajtási szervezetről szóló 1995. évi CVII. törvény alapján (a továbbiakban: Bv. Sztv.). A büntetés-végrehajtási szervek területére történő be- és kilépés, valamint a büntetés-végrehajtási szervek területén tartózkodás részletes szabályairól szóló 44/2007. (IX.19.) IRM rendelet (a továbbiakban: IRM rendelet), a 72/2020. (XII. 23.) BVOP utasítása büntetés-végrehajtási szervezet Biztonsági Szabályzatáról (a továbbiakban: BSZ), 42/2020. (VII. 31.) BVOP utasítása büntetés-végrehajtási szervek területére történő be- és kilépés, valamint a büntetés-végrehajtási szervek területén tartózkodás részletes szabályairól.

A bv. szerv területére belépő személy a belépés szabályairól, valamint a bv. szerv rendjére és biztonságára vonatkozó előírásokról a beléptetést megelőzően tájékoztatásra kerül a beléptetési pontokon kifüggesztett, Melléklet szerinti papíralapú, valamint a kihelyezett eszközön vetített elektronikus tájékoztató útján. A tájékoztatás céljából a bv. szervezetben egységes tájékoztatási rendszer működik.

A beléptetési pontokon elhelyezett eszközökön a BVOP által készített felvételt végtelenített lejátszási módban kell a kötelező sugárzási idő alatt, hétköznapokon 6:00 és 19:00 között, továbbá munkaszüneti napokon végrehajtott látogatófogadás, valamint beléptetések ideje alatt vetíteni.

Az egységes megjelenés érdekében a BVOP által készített felvétel megjelenése és törzsszövege nem módosítható, az kizárólag a bv. szerv adatai és a helyi sajátosságok, különösen a megnevezés, elérhetőségek, vezető neve, ügyfélfogadási idő, látogatófogadás, ügyvédi beszélő rendje tekintetében módosítható vagy egészíthető ki.

A beléptetést végző személy a bv. szerv területére belépő személytől személyazonosságának és a belépés indokának megállapítása céljából személyazonosításra alkalmas hatósági igazolványát, belépésre jogosító igazolványát ellenőrzi.

Személyazonosításra alkalmas hatósági igazolványnak minősül az érvényes személyazonosító igazolvány, vezetői engedély vagy útlevel.

A bv. szerv vezetője a bv. szerv személy- és gépjármű-bejáratok kapuinak zsiliptereiben egy időben tartózkodó személyek, gépjárművek számát a be- és kiléptetések biztonságos végrehajtásához szükséges átláthatóság biztosítása érdekében legfeljebb 5 főben korlátozza.

A büntetés-végrehajtási szervek területére történő be- és kilépés, valamint a büntetés-végrehajtási szervek területén tartózkodás részletes szabályairól szóló 44/2007. (IX. 19.) IRM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 3. § (1) bekezdésében meghatározott közbiztonságra, valamint egyéb, a bv. szerv rendjére és a fogvatartás biztonságára veszélyes tárgynak minősül a robbanóanyag, biztonságra veszélyes gyúlékony anyag és gyújtóeszköz, lúg, sav, maró hatású anyag, sugárzó anyag, gáz- és riasztó fegyver, hidegfegyver, hegyes végű vagy éles szelű tárgy, bódító- és pszichoaktív szer.

ideje alatt is, ebben az esetben kizárólag az ügyintézés helyszínén vagy a kondicionáló teremben tartózkodhat.

Nem a bv. szerv, de a bv. szervezet állományába tartozó személyi állományi tag a bv. szerv vagy az illetékes szakterület vezetőjével előre egyeztetett időpontban léphet be a bv. szerv területére.

A bv. szerv területére a nap bármely szakában, időkorlátozás nélkül beléphet

a) a védett személyek és a kijelölt létesítmények védelméről szóló 160/1996. (XI. 5.) Korm. rendelet 1. melléklet 1. pontjában meghatározott állandó személyvédelemben részesülő személy,

b) az alapvető jogok biztosa, munkatársa,

c) a büntetés-végrehajtási bíró,

d) a büntetés-végrehajtási törvényességi felügyeletet ellátó ügyész,

e) a Belügyminisztérium ellenőrzésre kijelölt munkatársa,

f) a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka, helyettese és az ellenőrzési, valamint a felderítési feladattal megbízott munkatársa,

g) a fogvatartás körülményeivel foglalkozó nemzetközi szervezet megbízott képviselője,

h) a hatósági eljárás, nyomozati cselekményeket, a fogvatartottak bv. szervbe történő szállítását végző, továbbá a futárszolgálatot teljesítő rendvédelmi szerv dolgozója,

i) a személyi állomány és a fogvatartottak sürgősségi vagy egyéb egészségügyi ellátásában szükségszerűen vagy engedéllyel részt vevő személy,

j) a rendkívüli esemény felszámolásában részt vevő személy.

A fentiekben felsorolt személyek a belépéskor történő bejelentés mellett külön engedély nélkül jogosultak a mobiltelefon bv. szerv területére történő bevitelére.

Az országgyűlési képviselőt megillető képviselői megbízatása ellátásában való támogatása, amennyiben az a bv. szerv területére történő belépéssel jár, a bv. szerv rendeltetésszerű működésének aránytalan sérelme nélkül hivatali munkaidőben teljesíthető. A biztonsági területre, a fegyverszobába történő belépést, valamint a minősített adatokat tartalmazó iratokba történő betekintést kizárólag a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka engedélyezheti.

A bv. szerv területére belépő, futárszolgálatot teljesítő rendőr a belföldi Állami Futárszolgálat tevékenységének szabályozásáról szóló 44/1998. (X. 14.) BM rendelet 7. § (3) bekezdése alapján a személyazonossága megállapítása és lőfegyvere leadása után további ellenőrzés céljából nem tartóztatható fel, a ruházata, csomagja (futártáskája) nem ellenőrizhető. Amennyiben gépjárművel hajt be a területre, a jármű belseje nem vizsgálható át, tőle a be nem vihető tárgyak tekintetében szóbeli nyilatkozatot kell kérni.

Az ellenőrzési kötelezettség alól a Rendelet 2. § (1a) bekezdésén túl kivételt képez:

a) a rendkívüli esemény gyors megelőzése, megszakítása, felszámolása érdekében a Terrorelhárítási Központ, a Rendőrség, a Katasztrófavédelem,

b) a közvetlen életveszély elhárítása érdekében az Országos Mentőszolgálat, továbbá

c) a tiltott tárgyak felkutatása érdekében a büntetés-végrehajtás országos parancsnoka vagy az általa megbízott személy által elrendelt, a BVOP szervezeti eleme által vezetett, irányított, előzetes bejelentés nélküli operatív akció résztvevőinek a bv. szerv területére történő belépése.

A csoport vezetője összesítve igazolja a belépő személyek illetékességét, létszámát, az általuk alkalmazott, használt eszközök, anyagok legalitását.

III.

A BŰNMEGELŐZÉSI CÉLÚ, TOVÁBBÁ SZAKMAI LÁTOGATÁS KERETÉN BELÜL BELÉPŐ SZEMÉLYEKRE VONATKOZÓ SPECIÁLIS RENDELKEZÉSEK

Bűnmegelőzési célú látogatásra a bv. szerv vezetőjével előre egyeztetett időpontban, hivatali időben kerülhet sor.

A bűnmegelőzési célú látogatásra érkező tanulói vagy hallgatói csoport az oktatási intézmény által előzetesen megküldött névjegyzék alapján léptethető be, mely tartalmazza a hallgatók nevét, anyja nevét, születési dátumát, továbbá a személyazonosság igazolására alkalmas okmány számát.

A beléptetést végző személy tanulói vagy hallgatói csoport belépése esetén a belépő személyek nyilvántartásába kizárólag a csoport létszámát és a személyes adatokat tartalmazó névjegyzék iktatószámát rögzíti.

A bv. szervhez szakmai látogatás céljából érkező nem magyar állampolgár belépését az országos parancsnok biztonsági és fogvatartási helyettese engedélyezi.

A be- és kilépés dokumentumai

Be- és kilépés témakörénél lényeges tisztázni azt, hogy mit köteles dokumentumként elfogadni a személy és gépjármű-bejáratú biztonsági felügyelő.

A személyazonosítás elvégzéséhez az alábbi **érvényes arcképes okmányok** alkalmasak:

- "Személyazonosító igazolvány" vagy,
- "Vezetői engedély" vagy,
- "Útlevel".

A bv. szerv területére „hivatalos” vagy „magánjellegű” ügyben belépni szándékozó személyektől a személyazonosításra az alábbi egyéb okmányok fogadhatók el:

Szolgálati igazolvány: (lehet hivatásos, rendvédelmi igazgatási alkalmazott)

- a bv. szerv dolgozója
- a bv. szervezet dolgozója szolgálati ügyben
- más fegyveres rendvédelmi szerv dolgozója, pl. rendőrség, TEK.
- a fogvatartott katona állományilletékes parancsnokától

Állandó (ideiglenes) belépési engedély a személyazonosság megállapítására alkalmas igazolvánnyal együtt:

- bv. személyi állományába tartozók a szolgálati igazolvánnyal történő ellátásig
- egyházak, továbbá a bv. szervvel együttműködő szervezetek képviselői

Személyi igazolvány, (a kártya formátumú vezetői engedély), egyszeri belépési engedély:

- a bv. intézet területére belépni szándékozó polgári személy
- a személyi állomány és a fogvatartottak sürgősségi ellátásában szükségszerűen vagy engedéllyel résztvevő személy
- bűnmegelőzési célú látogatás keretében érkező 14. életévüket betöltött tanulók, oktatók

- a bv. szerv vezetője által belépésre engedélyezett személyek (írók, előadók, művészek, neves sportolók stb.)

A Magyar Országgyűlés Képviselőjének Igazolvány:

- országgyűlési képviselő

Képviselői igazolvány a személyazonosításra alkalmas okmánnal együtt:

- polgármester,
- önkormányzati képviselő

Kormányhivatali igazolvány (arcképes) a személyazonosításra alkalmas okmánnal együtt:

- Kormányhivatal pártfogó felügyelői és jogi segítségnyújtói ügyintéző

Ügyvédi igazolvány, Alkalmazott ügyvédi igazolvány, ill. Ügyvédjelölt (arcképes) feliratú igazolvány a meghatalmazás vagy kirendelésről szóló határozattal együtt:

- ügyvéd,
- alkalmazott ügyvéd,
- ügyvédjelölt

Ügyészi igazolvány:

- ügyész

Bírói igazolvány:

- bíró

Igazságügyi alkalmazotti igazolvány:

- bíróságokkal alkalmazotti jogviszonyban lévő személyek

Közjegyzői, illetve Közjegyző helyettesi igazolvány (arcképes), az eljárásban illetékességet igazoló okirattal:

- közjegyző
- és közjegyző helyettes

Bírósági végrehajtói igazolvány, illetve Helyettes bírósági végrehajtói igazolvány (arcképes) a végrehajtásról szóló bírósági végzéssel együtt:

- bírósági végrehajtó,
- helyettes bírósági végrehajtó

Szakértői igazolvány:

- a bíróság által kiállított kirendelő határozattal ellátott szakértő

BM államtitkára által kiállított Arcképes megbízólevél:

- BM ellenőrzésre jogosult munkatársai

Ellenőrzési program, vagy Nyílt parancs a Szolgálati igazolvánnyal együtt:

- BVOP munkatársai

Útlevél:

- alapvetően a külföldi állampolgárok, illetve bárki, mert a személyazonosság megállapítására alkalmas.

Arcképes konzuli igazolvány:

- a nem magyar állampolgárságú fogvatartott tekintetében az állampolgársága szerinti diplomáciai konzuli képviselő

Látogatási engedély a személyazonosításra alkalmas okmánnal együtt:

- fogvatartotthoz látogatási céllal érkező személy

Büntetés-végrehajtás Egészségügyi Központ írásos értesítése a személyazonosításra alkalmas okmánnal együtt:

- szakorvosi vizsgálatra jelentkező, engedéllyel távol lévő fogvatartott

A hivatalos vagy szolgálati ügyben eljáró személytől adategyeztetés végett, a feladata ellátására feljogosító igazolvány mellett a személyazonosító igazolvány is kérhető.

Belépésre jelentkező személyek ruházatának, csomagjának, valamint a gépjárművek ellenőrzése

A bv. szerv területére belépő személy ruházatának, csomagjának közvetlen átvizsgálása nem történhet megalázó, szeméremérsértő módon. **A személyi állomány azonos nemű tagja** a ruházatot **külön átvizsgáló helyiségben közvetlenül is átvizsgálhatja**. Amennyiben az érintett személy **az ellenőrzéshez nem járul hozzá**, a belépését meg **kell** tagadni, ezzel egyidejűleg a helyszín azonnali elhagyására kell felszólítani, továbbá aki a felszólításnak nem tesz eleget, az eltávolítására a rendőrség segítségét kell kérni. **Nem léptethető be zavart állapotban lévő személy, továbbá aki az előzetes figyelmeztetés ellenére is tiltott tárgyat kísérel meg bejuttatni a bv. szerv területére**. Tiltott tárgy általánosságban véve minden olyan tárgy, eszköz, anyag, szer, mely a büntetés-végrehajtás törvényes rendjét, az ott feladatot ellátók, valamint a fogvatartottak életét, testi épségét veszélyezteti.

Abban az esetben, ha a belépésre jelentkező személy közli, hogy **"szívritmus mesterséges fenntartására szolgáló készüléket"** visel és azt hivatalos irattal is igazolja, a ruházata csak kézzel vizsgálható át, **technikai eszköz az ellenőrzéshez nem alkalmazható**. A bv. szerv területére belépni kívánó személy, aki beléptetése során közli, hogy egészségi állapota miatt életmentő gyógyszer tartására van szüksége és azt orvosi igazolás alapján hitelesen igazolni tudja, az abban megjelölt mennyiségű gyógyszert magánál tarthatja. Az érintettnek nyilatkoznia kell a gyógyszer felhasználási formájáról, továbbá annak ellenőrzését **lehetővé kell tennie** a személyi állomány részére.

A járműveket és rakományukat biztonságtechnikai, illetve egyéb eszközök alkalmazásával (kamera, alvázvizsgáló tükör, létra stb.) - akár speciálisan kiképzett kutya igénybevétele mellett - alapos ellenőrzésnek kell alávetni. Ennek során **vizsgálni kell a gépjármű motor-, utas-, és szállító terét, valamint alvázát is**. A bv. intézet területén lévő munkahelyekről a **gépjárművek kiléptetése kizárólag létszámenőrzést követően a biztonsági tisztnek, gazdasági társaság esetén a munkáltatás-biztonsági vezetőnek történő jelentéstétel után, annak engedélyével hajtható végre**. A bv. intézeten kívüli munkaterületek vonatkozásában a létszámenőrzés végrehajtását és a jármű távozásának engedélyezését külön személyek részére kell feladatként meghatározni.

BSZ 285. A személybejárat biztonsági felügyelő vagy FBŐ feladatai:

- a) a személybejárat kapu őrzése és védelme, a szolgálatteljesítési hely fegyveres biztosítása,
- b) a bv. szerv tulajdonának védelme,
- c) a be- és kiléptetések végrehajtása, arról nyilvántartás vezetése (adott esetben, elektronikus formában), a belépési engedélyek kiállítása, ajtók működtetésére alkalmas belépőkártyák, kulcsok, kitűzők és személyi riasztók kiadása-visszavétele,
- d) a kapu közelében csoportosulás vagy más rendellenesség észlelése esetén jelentéstétel a szolgálatban lévő biztonsági tiszt felé,
- e) a személybejárat kapun illetéktelen személy bejutásának, fogvatartott szökésének, valamint a bv. szerv biztonságára veszélyes eszközök, anyagok bevitelének vagy a bv. szerv tulajdonát képező tárgyak jogtalan kivitelének megakadályozása,
- f) érvényt szerezni a tiltó rendelkezéseknek, alkalmazni a be- és kiléptetésre vonatkozó helyi rendelkezéseket,
- g) a büntetés-végrehajtási szervek területére történő be- és kilépés, valamint a büntetés-végrehajtási szervek területén tartózkodás részletes szabályairól szóló 44/2007. (IX. 19.) IRM rendelet 2. § (1a) bekezdésében foglalt kivétellel a be- és kilépő személyazonosságának, a

belépés indokának, valamint a be- és kilépésre jogosító igazolványok, állandó belépési engedélyek (13. melléklet) vagy egyéb iratok ellenőrzése,

h) a be- és kilépők táskáinak, csomagjainak, ruházatának ellenőrzése, átvizsgálása, szükség esetén alkoholos befolyásoltságának ellenőrzése a vonatkozó rendelkezések szerint,

i) a be- és kilépők ellenőrzésére szolgáló, rendszeresített berendezések, technikai eszközök alkalmazása,

j) a fogvatartottakhoz érkező látogatók belépési jogosultságának, személyazonosságának ellenőrzése,

k) a bv. szerv területén ideiglenes jelleggel dolgozó, nem a büntetés-végrehajtás alkalmazásában lévő személy be- és kiléptetése a bv. szerv vezetője által jóváhagyott engedély alapján,

l) a beléptetés érdekében intézkedés az ügyintéző személy megkereséséről,

m) az őrhelyen elhelyezett szolgálati okmányok, valamint elektronikus szolgálati naplók, nyilvántartások pontos vezetése.

A be- és kilépésre jogosultság vizsgálata fogvatartott esetében

A nyilvántartási szakterület a bv. intézetből ideiglenesen eltávozó elítélt részére igazolványt állít ki, amely az elítélt személyazonosságának igazolására szolgál. **Az igazolvány feljogosítja az elítéltet a bv. intézetből való ki-, illetve a bv. intézetbe való belépésre.**

BSZ. 287. A személybejáráti biztonsági felügyelő vagy FBŐ a fogvatartottak be- és kiléptetése során megvizsgálja

a) az engedéllyel történő intézetelhagyás esetén a távozásra jogosító iratok, valamint visszaérkezéskor az azokon feltüntetett adatok valóságát,

b) az okmányok, valamint a nyilvántartás alapján a bv. intézetet engedéllyel elhagyni szándékozó, továbbá a szabadságvesztés megkezdésére vagy folytatására, és az elzárás végrehajtásának megkezdésére jelentkező, továbbá a rendőrség által átkísért fogvatartott személyazonosságát,

c) ha a fogvatartott szállítása, előállítás vagy egészségügyi intézménybe való kihelyezése a személybejáráti kapun keresztül történik, az erről szóló okmány valóságát.

A szabadulási igazolás **aláírás és iratmintáját** a bv. intézet azon kijáratánál kell elhelyezni, ahol a tényleges szabadítás történik.

A személybejáráti FBŐ szolgálati nyomtatványai

Az **állandó belépési engedéllyel** rendelkező személyeket - ha a nyilvántartásukra egyéb lehetőség nincs - az erre a célra rendszeresített naplóba be kell vezetni. Ezt az engedélyt azon személyek részére kell kiállítani, akik rendszeresen járnak az intézetbe munkavégzés, vagy egyéb hivatalos célból.

Állandó belépési engedélyt csak az intézet parancsnoka adhat ki, ami **a személyi igazolvánnyal együtt érvényes**. Az ilyen engedéllyel rendelkező személy a részére meghatározott területen - amelyet az engedélyen fel kell tüntetni - szabadon mozoghat. A kiadott engedélyeket név és sorszám szerint nyilván kell tartani.

Az **egyszeri belépési engedéllyel** rendelkező személy adatait értelemszerűen kell rögzíteni. Ezen személyek az engedélyező rendelkezéseinek megfelelően a bv. szerv területén kísérettel, vagy anélkül mozoghatnak. Ez utóbbi esetben a vonatkozó jelzést a felsőruházaton ellenőrizhető módon kell viselni. A naplót naponta év, hó, nap bejegyzéssel kell megnyitni, és egy vízszintes vonallal kell lezárni.

A járműbejáráti FBŐ

BSZ. 288. A gépjármű bejáráti biztonsági felügyelő vagy FBŐ feladatai:

a) megegyezik a személybejáráti biztonsági felügyelő feladataival (a gépjármű-kapura értelemszerűen alkalmazva),

b) a gépjárművek be- és kiléptetésének végrehajtása, a forgalmi napló tényszerű vezetése,

c) anyagszállításkor az okmányok vizsgálata, tárolása, a jogtalan szállítás megakadályozása, továbbá haladéktalan jelentése a szolgálatban lévő biztonsági tisztnek,

d) a be- és kihajtó jármű átvizsgálása, a vezetőfülke, az alváz, motortér, valamint a jármű minden elrejtőzésre vagy anyagszállításra alkalmas egyéb részeinek ellenőrzése,

e) kilépő gépjárművek esetében a kihajtás engedélyeztetése a szolgálatban lévő biztonsági tiszttel,

f) a járműforgalmat zavaró személyről, járműről vagy egyéb körülményről azonnali jelentéstétel a szolgálatban lévő biztonsági tisztnek.

Zárt rakterű gépjárművek ellenőrzése

Azokban a bv. intézetekben, ahol nagy mennyiségű illetve méretű készáru vagy anyag szállítása történik, a bv. intézet területén működő gazdálkodó szervezet részéről, valamint minden olyan szállítmány ellenőrzését, amelyet a járműbejáráti kapunál ellenőrizni nem lehet, a jármű rakodását, valamint ki- és beléptetését a parancsnok és a gazdálkodó szervezet vezetője külön intézkedésben szabályozza.

Az intézkedésben meghatározzák a rakodás irányítását és ellenőrzését végrehajtó személy feladatait és a gépjármű be- és kiléptetésének rendjét. A járműbejáráti biztonsági felügyelő ebben az esetben csak az előzőekben felsorolt területek ellenőrzéséért felel. **A zárt raktér ellenőrzéséért az a személy felel, akit a rakodás felügyeletével megbíztak.**

A jármű kísérésének és rakodásának ellenőrzése

A gépjármű kísérésével megbízott személynek a jármű bv. szerv területén való tartózkodása alatt **meg kell akadályoznia**, hogy

- a járművön fogvatartott elrejtőzzön,
- a szállítójegyen feltüntetettől eltérő mennyiségű vagy minőségű anyagot szállítsanak be-, illetve el a bv. szervből,
- a járművel érkező személy és bármely fogvatartott tiltott kapcsolatot létesítsen,
- tiltott tárgy a bv. szerv területére be-, illetve onnan a bv. szerv tulajdonát képező tárgy, anyag vagy eszköz engedély nélkül kijusson,
- a jármű, vagy az azzal érkező személyek az engedélyezett útvonalat elhagyják, a bv. szerv számukra nem engedélyezett területére belépjenek.

3. Téma

A biztonsági tevékenység fogalma, területei. Főbb biztonsági feladatok. Objektum-, illetve területőrzés és védelem, járőrözési tevékenység. A büntetés-végrehajtási intézetek külső őrzése. Eljárás rendkívüli esemény bekövetkezésekor.

A biztonsági tevékenység fogalma, területei és tartalma

A biztonsági tevékenység fogalma:

Biztonsági tevékenységnek minősül a bv. szervezet biztonsági rendszerének működtetéséhez szükséges biztonsági feladatok végrehajtása.

A biztonsági tevékenység területei:

- külső őrzés,
- belső őrzés, felügyelet, ellenőrzés,
- szállítás, előállítás közbeni őrzés,
- munkáltatás közbeni őrzés, felügyelet és ellenőrzés,
- egyéb biztonsági feladatok közbeni őrzés, felügyelet és ellenőrzés.

A biztonsági tevékenység tartalma (főbb biztonsági feladatok)

A biztonsági tevékenység tartalmát a **főbb biztonsági feladatok adják**, vagyis azok a konkrét, rendszeresen/folyamatosan végrehajtott feladatok, amelyeket a bv. személyi állománya a jogszabályok és egyéb alacsonyabb szintű rendelkezések, és eligazítás alapján elvégez.

BSZ. 9. Biztonsági tevékenységnek minősül a bv. szerv biztonsági rendszerének működtetéséhez szükséges biztonsági feladatok végrehajtása, így különösen

- a) a fogvatartott őrzése, felügyelete vagy ellenőrzése,
- b) a bv. szerv, továbbá a fogvatartottak bv. szerven kívüli foglalkoztatására szolgáló terület őrzése, ellenőrzése,
- c) a fogvatartottak előállítása, szállítása és egyéb célból történő kísérése,
- d) a bv. intézet házirendjében, azon belül a napirendben meghatározott feladatok szervezése, végrehajtása,
- e) a fogvatartottaktól a rájuk vonatkozó szabályok betartásának megkövetelése, ellenszegülés esetén a szabálykövető magatartás kikényszerítése,
- f) a rendkívüli események megelőzése, megszakítása, a következmények felszámolása és a megfelelő működést biztosító állapot visszaállítása,
- g) a bv. szerv zavartalan működéséhez szükséges belső rend biztosítása.

Az őrzés fogalma

Az őrzés az elítélt meghatározott helyen való tartására, életének, és testi épségének megóvására, a bv. szerv és az ahhoz tartozó létesítmények, illetve területek védelmére irányuló tevékenység, amelyet jogszabály alapján rendszeresített lőfegyverrel, technikai eszközzel vagy szolgálati kutyával látnak el.

Amennyiben a biztonsági tevékenység végrehajtása során a **három feltétel** (lőfegyver, technikai eszközök, szolgálati kutya) közül bármelyik megvalósul, őrzésről beszélünk. Az őrzés a legszigorúbb biztonsági tevékenység, ebből következően végrehajtása során a lehető legnagyobb körültekintéssel szükséges eljárni.

Technikai őrzés, az érzékszervekkel történő figyelésnek, olyan biztonsági berendezéssel vagy technikai eszközzel való kiegészítése, amely a külső felállított biztonsági felügyelőnek, a biztonsági ügyeletnek jelzi az őrzött területről kifelé irányuló mozgás, illetve a behatolási kísérlet helyét.

A külső (objektum) őrzés alkalmazásával meg kell óvni a bv. szerv területén tartózkodók életét és testi épségét az objektumot ért külső támadástól, valamint meg kell akadályozni, hogy a bv. szerv területére, illetve onnan illetéktelen személy, vagy a büntetés-végrehajtás rendjére, biztonságára veszélyes tárgy vagy anyag jogellenesen be-, illetve kijusson.

A bv. objektum fogalma

A bv. objektum magába foglalja a bv. szerv személyi állományának, fegyverzeti szakanyagának és egyéb anyagi javainak elhelyezésére, a rendeltetésszerű működés biztosítására, valamint a fogvatartottak elhelyezésére, ellátására, foglalkoztatására szolgáló épületeket, létesítményeket és a hozzátartozó területeket.

Mezőgazdasági bv. intézetek esetében a rendeltetésszerű működéshez elengedhetetlenül szükséges létesítmények és a hozzátartozó területek is védendő objektumnak minősülnek.

Az objektumőrzésben résztvevő személyek:

- a külső őrhelyen felállított biztonság felügyelő,
- személybejáratú biztonsági felügyelő,
- gépjármű bejáratú biztonsági felügyelő,
- járőr tevékenységet végrehajtó biztonsági felügyelő.

A külső (objektum) őrzés eszközszerkezete:

- lőfegyver,
- szolgálati kutya,
- egyéb kényszerítő eszközök,
- biztonsági létesítmények,
- biztonsági berendezések,
- műszaki akadályok,
- technikai-, jelző eszközök.

Őrhely fogalma

BSZ. 19. Őrhely az a szolgálatteljesítési hely, ahol a bv. szerv hivatásos állományú tagja vagy az FBŐ a bv. szerv védelmét és a fogvatartottak őrzését eligazítás, valamint őrutasítás alapján lőfegyverrel látja el.

BSZ. 281. Az őrhelyen tilos minden olyan tevékenység, ami veszélyezteti a feladat biztonságos végrehajtását, vagy az őrhelyen szolgálatot ellátó biztonsági felügyelő figyelmét a szolgálati feladata ellátásától elvonja, így különösen

- a) az őrhelyet engedély nélkül elhagyni,
- b) a lőfegyvert, felszerelést illetéktelen személynek átadni, szabályellenesen hordani, őrizetlenül hagyni, rendeltetésellenesen kezelni,
- c) tiltott tárgy átadás-átvételét megengedni, tiltott kapcsolatot engedélyezni,
- d) aludni, bódult állapotot előidéző szert fogyasztani,
- e) szórakoztató elektronikai, nem szolgálati hírközlő, kommunikációs és egyéb technikai eszközt (számítógép, játékgép, mobiltelefon, stb.) az őrhelyre vinni, valamint az ilyen jellegű szolgálati eszközt nem szolgálati célból igénybe venni,
- f) a feladat ellátásával nem összefüggően – különösen szórakozás céljából – olvasni.

282. A külső őrhelyen szolgálatot teljesítő biztonsági felügyelő vagy FBŐ intézkedései:

- a) jó látási viszonyok esetén
 - aa) amennyiben az ellenőrzésére jogosult előjárójának közeledését észleli, tiszteletadást teljesít és jelentést tesz,
 - ab) amennyiben a váltás érkezik, felkészül a szolgálat átadására,
 - ac) amennyiben a fentiekben túl más személy közelíti meg az őrhelyet, az őrzésére bízott területet, haladéktalanul megállásra, távozásra szólítja fel, és ha a közeledő személy a felszólításnak nem tesz eleget, kényszerítő eszköz alkalmazására jogosult és köteles (az intézkedés előtt működteti személyriasztóját vagy egyéb, az őrhelyen telepített riasztórendszert, majd az intézkedés foganatosítása után – amint arra lehetősége van – jelentést tesz az előjárójának),
- b) rossz látási viszonyok esetén
 - ba) amennyiben észleli, hogy az őrhelyéhez vagy az őrzésére bízott területhez valaki közeledik, akkor az érkezőt megállásra, saját maga megnevezésére szólítja fel,
 - bb) amennyiben az érkező személy jogosult az őrhely közelében tartózkodni, felszólítja, hogy azonosítása érdekében jöjjön közelebb, majd ha meggyőződött róla, hogy a személy azonos azzal, akinek nevezte magát, az a) pontban meghatározottak szerint jár el,
 - bc) amennyiben a közeledő illetéktelen személy, akkor őt felszólítással feltartóztatja és azonnal jelentést tesz a szolgálatban lévő biztonsági tisztnek.

Az FBŐ felügyelő ellenőrzésére vonatkozó szabályok

A bv. intézet vezetője és a biztonsági osztályvezető, továbbá helyetteseik, valamint a bv. gazdasági társaság által működtetett őrhelyek tekintetében fentiek mellett a bv. gazdasági társaság vezetője és a munkáltatás-biztonsági vezető, továbbá helyetteseik az őrhelyen szolgálatot teljesítő biztonsági felügyelő vagy FBŐ ellenőrzésére a szolgálatban lévő biztonsági tiszt jelenléte nélkül is jogosultak.

A bv. szervezet lőfegyverrel felszerelt tagjától a lőfegyver elvételét megkísérelni tilos!

Alapvető elvárás az ellenőrzés végrehajtásával kapcsolatban, hogy tilos az őrt az őrhelyen rejtett megközelítéssel ellenőrizni, lőfegyverének elvételét megkísérelni, vagy olyan megtévesztő magatartást tanúsítani, amely őt a feladat ellátásában zavarja, illetve eseményt okozhat.

Ha a közeledő személyt a biztonsági felügyelő azonosította és a személy jogosult az őrhely közelében tartózkodni, akkor engedje tovább.

Objektumvédelem

Objektumvédelem fogalma

Objektumvédelemnek a fegyveres rendvédelmi szervek olyan **fegyveres biztosítási tevékenységét** nevezzük, amellyel védik az őrzésükre és védelmükre bízott objektumokat a támadó, illetve a biztonságot egyéb módon sértő vagy veszélyeztető tevékenységek ellen.

Objektumvédelem célja

Biztosítsa a meghatározott objektum sérthetetlenségét, felderítse a kívülről támadók, illetve a szökést megkísérlők szándékát, megakadályozza személyek vagy csoportok erőszakos behatolását, visszaverje azok támadását, megakadályozza az onnan történő jogellenes eltávozást és kedvező feltételeket teremtsen a szökni, kitörni szándékozó elkövetők elfogásához.

Az objektumvédelem jellege

A védelemre való berendezkedés jellegét és minőségét elsősorban az objektum potenciális veszélyeztetettsége, illetve a védelem szempontjából fontos adottságai határozzák meg, ennek a legfontosabb tényezői a következők:

- bv. szervben fogvatartottak létszáma, társadalomra veszélyességük szerinti összetétele,
- bv. szervben lévő lőfegyverek, fegyverzeti szakanyagok összetétele, mennyisége,
- bv. szerv hivatásos állományának létszáma, a kiképzettsége, az együttműködő erők létszáma, az együttműködés rendje,
- a bv. objektum földrajzi elhelyezkedése, kiterjedése, adottságai.

A bv. objektumokat őrző és védő erőknek olyan képzettségi szinten kell állni, hogy bármikor készen legyenek a hatékony intézkedésre.

Járőrszolgálat

A járőr fogalma:

BSZ. 15. A járőr a hivatásos állomány vagy a fegyveres biztonsági őrseg azon tagja, aki eligazítás és őrutasítás vagy szolgálati utasítás alapján, meghatározott útvonalon haladva figyellel és egyéb ellenőrzési feladat ellátásával hajt végre biztonsági tevékenységet.

A járőrszolgálat elrendelésére jogosult személyek:

A járőrszolgálat elrendelésére a parancsnok, a rendkívüli esemény felszámolását irányító előljáró, a biztonsági osztályvezető, a szolgálatban lévő biztonsági tiszt, valamint akadályoztatása esetén a szolgálatban lévő biztonsági főfelügyelő jogosult.

A járőrszolgálat fajtái:

Állandó járőrszolgálat

A biztonsági rendszer részeként, rendszeresen alkalmazandó védelmi, illetve őrzési tevékenység. Az állandó járőrszolgálat megszervezése akkor indokolt, ha az intézet külső határainak védelmét erre alapozzák, vagy tagolt, nagy területen fekvő, főként mezőgazdasági intézetek esetében a területek ellenőrzésére útiránytervben meghatározottak alapján hajtják végre.

Eseti járőrszolgálat

Egy konkrét esemény, történés okán végrehajtandó védelmi, illetve őrzési tevékenység. Elrendelésére akkor kerül sor, amikor bizonyos időszakokban egy- egy konkrét területen figyelmet, felderítést, vagy területzárást kell végrehajtani.

Pl.: rossz látási viszonyok zavarják az őrzött terület átláthatóságát, vagy rendkívüli esemény bekövetkezésekor egy meghatározott terület figyelése, illetve a területről való kijutás megakadályozása.

Az útirányterv

Az útirányterv nem más, mint állandó járőrszolgálat estén a járőrök menetvonalának vázlata. Elvárás az útiránytervvel szemben, hogy könnyen áttekinthető legyen, ne legyen túl bonyolult, vizuálisan érdekes és megjegyezhető legyen. (minden járőrútvonal külön színnel legyen jelölve.) Az útirányterv tartalmazza a járőr haladási útvonalának irányát, az ellenőrzési és bejelentkezési pontokat.

BSZ.291. Járőrszolgálat formái:

- a) gyalogos,
- b) kerékpáros,
- c) gépjárműves.

A járőrszolgálatot ellátók fegyverrel vagy más kényszerítő eszközzel, illetve hírósszekötöttest biztosító eszközzel vannak ellátva a végrehajtandó feladat és a terület jellegének függvényében.

Az eseti járőrszolgálat feladatait az elrendelő előjáró eligazításban, az állandó járőrszolgálat feladatait a parancsnok szolgálati utasításban vagy őrutasításban határozza meg.

A járőrőrzési tevékenységet ellátó biztonsági felügyelő alárendeltsége, feladatai

Közvetlenül a szolgálatban lévő biztonsági tiszt alárendeltségébe tartozik.

Feladatai:

- az őrutasításban, szolgálati utasításban és az eligazítás során meghatározottak alapján, a megadott útvonalon haladva figyelje a kijelölt épületeket, területet,
- amennyiben a meghatározott területen illetéktelen személyt észlel, szólítsa fel megállásra vagy távozásra, ha szükséges intézkedjen, és arról tegyen jelentést,
- a meghatározottak szerinti helyen, illetve időben a rendszeresített technikai eszközön jelentkezzen be a szolgálati előjárójának,
- amennyiben többen hajtanak végre járőrtevékenységet, a járőrök tartsanak egymással folyamatos látó - és/vagy halló kapcsolatot, intézkedés esetén segítsék, illetve biztosítsák egymást.

A rendkívüli esemény fogalma

Rendkívüli eseménynek minősül minden olyan esemény, amely a fogva tartás biztonságát súlyosan sérti, vagy veszélyezteti, és **külön intézkedések bevezetését** teszi szükségessé, így különösen:

- a terrorcselekmény,
- a fogolyzendülés,
- a bv. szerv létesítményét, eszközeit, járműveit, valamint a személyi állomány tagját vagy az elítéltet ért támadás,
- a bv. szerv létesítményéből vagy járművéből való erőszakos kitörés,
- a fogolyszökés,
- az elítélt öngyilkossága,
- az elítélt halála,
- a bv. szerv létesítményét vagy járművét veszélyeztető elemi csapás, vagy jelentős tüzeset.

4. Téma

A foglalkoztatás közbeni őrzés, felügyelet és ellenőrzés. A foglalkoztatási felügyelő és feladatai. A foglalkoztatáshoz kapcsolódó nyomtatványok és vezetésének szabályai.

A munkáltatás ideje alatt figyelemmel a munkahely és a fogvatartott biztonsági kockázatának besorolására a fogvatartottakat **őrizni, felügyelni, illetve ellenőrizni kell.**

A munkáltatás közbeni őrzés, felügyelet és ellenőrzés megszervezése során figyelembe kell venni a tárgyi és személyi feltételeket, így különösen az adott munkahely biztonsági feltételeit, a munkavégzés jellegét, körülményeit, továbbá a vonatkozó tűzvédelmi - munkavédelmi-, környezetvédelmi szabályokat, valamint az energiagazdálkodási szempontokat és a fogvatartottakra vonatkozó információkat.

A munkáltatás fogalma

Munkáltatás a reintegrációs tevékenység azon formája, amikor az elítéltek vagy a kényszerintézkedés hatálya alatt álló személy és a szabálysértési elzárásra kötelezett elkövető munkavégzése **szervezetten, rendszeresen**, haszon- vagy bevételszerzési céllal, a munka törvénykönyvében szabályozott munkaviszonytól eltérő, jogszabályban meghatározott feltételekkel és **díjazás ellenében** történik.

A munkáltatás területei

A fogvatartottat a **büntetés-végrehajtási intézet (kölségvetési)**, vagy az e célra alapított **gazdálkodó szervezet** foglalkoztatja.

A kölségvetési munkáltatás

A kölségvetési munkáltatási forma alatt elsősorban a bv. intézet működéséhez, fenntartásához szükséges munkahelyeket kell érteni, mint pl. háziműhely, mosoda, konyha, raktárak.

Ez **döntően zárt helyen** történik és a munkahelyek a körletekkel egy épületben vagy a bv. intézet (őrzött területén belül) külön épületben helyezkednek el.

A fogvatartottak biztonsági felügyeletét **többnyire a gazdasági osztály** állományába tartozó személyek látják el.

A gazdálkodó szervezeteknél folyó munkáltatás

A fogvatartottak díjazás ellenében történő foglalkoztatását elsődlegesen a bv. gazdasági társaságok végzik. A foglalkoztatáshoz szükséges létszámú, szakképzettségű és megfelelő biztonsági besorolású fogvatartottat - az ügyvezető igazgató által előzetesen meghatározott igény alapján - az intézetparancsnok biztosítja.

A bv. gazdasági társaságnál a fogvatartotti foglalkoztatás során a felügyeletet **elsősorban hivatásos állományú biztonsági felügyelővel** kell ellátni.

Amennyiben a foglalkoztatáshoz szükséges hivatásos állományú felügyelői létszám nem áll rendelkezésre, akkor a felügyeletet a bv. gazdasági társaság állományába tartozó olyan munkavállaló is elláthatja, akinek az erre vonatkozó feladata a munkaköri leírásában és az ahhoz tartozó biztonsági mellékletben szerepel, illetve akit előzetesen kiképeztek és alkalmas a feladat ellátására.

A munkáltatás biztosításában, felügyeletében, ellenőrzésében részt vevő személyi állomány köre:

- a foglalkoztatási felügyelő,
- a munkáltatást közvetlenül irányító hivatásos állományú személy, vagy
- rendvédelmi igazgatási szolgálati jogviszonyban álló, továbbá
- a gazdálkodó szervvel közalkalmazott, illetve munkaviszonyban álló személy látja el.

BSZ.505. Az FBŐ a munkáltatás ideje alatt őrzési, felügyeleti, ellenőrzési feladatot láthat el, valamint különleges esetben – amikor nincs a munkaterületre beosztva hivatásos állományú személy – a foglalkoztatási biztonsági felelős munkakörét is elláthatja.

506. A fogvatartottak munkáltatásánál biztonsági tevékenységet ellátó állomány részletes feladatait

- a) őrutasításban,
- b) szolgálati utasításban,
- c) munkaköri leírásban, valamint rendvédelmi igazgatási alkalmazotti és munkaviszonyban álló munkavállaló esetén annak biztonsági mellékletében kell rögzíteni.

A fogva tartás rendjének fenntartása érdekében az elítélt nem bízható meg olyan feladattal, amelynek végrehajtása során más elítélttel alá - és fölérendeltségi viszonyba, illetve más elítélt személyiségi jogait sértő adat birtokába kerülhet. A különböző végrehajtási fokozatú elítéltek a munkahelyen együtt dolgozhatnak.

A munkáltatás irányításában résztvevő személyek

A foglalkoztatási biztonsági felelős

A foglalkoztatási biztonsági felelős a munkáltatás közbeni biztonsági tevékenység ellátása során **előljárója** az adott munkahelyre beosztott személyi állománynak. Foglalkoztatási biztonsági felelősi feladatok ellátására elsősorban hivatásos állományú tagot kell kijelölni.

A foglalkoztatási felügyelő fogalma

Foglalkoztatási felügyelő a bv. szerv azon tagja, aki az előljáró által meghatározott személy közvetlen alárendeltségében, eligazítás és őrutasítás, szolgálati utasítás, vagy munkaköri leírás, valamint annak biztonsági mellékletében meghatározottak szerint a fogvatartottak munkavégzését irányítja, felügyeli vagy figyelemmel kíséri.

A foglalkoztatási felügyelő jogállása

A foglalkoztatási felügyelő közvetlenül a foglalkoztatási biztonsági felelősnek van alárendelve. Feladatát őrutasítás vagy szolgálati utasítás, illetve eligazítás alapján látja el.

A munkáltatás során a személyi állomány tagjainak meg kell akadályozni a fogvatartottat abban, hogy:

- a kijelölt munkaterületet engedély nélkül elhagyja,
- illetéktelen személlyel kapcsolatot létesítsen, csomagot, levelet, üzenetet és tiltott tárgyat átvegyen, vagy átadjon,
- a munkaterületről szökéshez, támadáshoz használható eszközt, egyéb anyagot elvigyen, vagy ott olyat készítsen,
- a bv. szerv biztonságára fokozott veszélyt jelentő, így különösen mérget, alkoholt, az egészség károsítására vagy tűz okozására alkalmas anyagot magánál tartson, vagy elvigyen,
- anyagot, gépet, munkaeszközt, terméket (terményt) jogosulatlanul használjon, megrongáljon, használhatatlanná tegyen vagy megsemmisítsen,
- magáncélú munkát végezzen.

A munkáltatás nyomtatványai és vezetésének szabályai

Munkahelyi szolgálati napló

A „Munkahelyi szolgálati napló” a munkáltatás során bekövetkezett események és létszámváltozások bejegyzésére szolgál.

A foglalkoztatási **biztonsági felelős** a naplót a munkakezdés előtt köteles átvenni, munka befejezése után leadni.

Biztonságra veszélyes anyagok, eszközök kiadásának és visszavételének nyilvántartása

Biztonságra fokozott veszélyt jelentenek azok a **szerszámok, eszközök, anyagok**, amelyek fizikai jellemzőiknél fogva az emberi **élet, a testi épség veszélyeztetésére** alkalmasak, valamint a **közbiztonságot veszélyeztető** rendkívüli esemény – fogolyszökés, közveszély-okozás, terrorcselekmény – elkövetésére, vagy annak kísérletére, előkészületére használhatók, így különösen:

- amivel a biztonsági rács könnyen átvágható,
- amivel a falazat könnyen megbontható,
- amely mászásra, fal, kerítés egyéb műszaki akadály leküzdésére alkalmas,
- amellyel tűz okozás, robbantás, mérgezés, más súlyos egészségkárosítás végrehajtható,
- amellyel személy elleni támadás végrehajtható.

A tárolás helyén az ott lévő eszközökről, anyagokról **tételes listát kell kifüggeszteni**, melyen szerepelnie kell a gazdasági vezető és a biztonsági osztályvezető, gazdálkodó társaság esetében pedig a munkáltatás-biztonsági vezető bélyegzővel hitelesített aláírásának.

A nyilvántartások vezetése a foglalkoztatási biztonsági felelős vagy a foglalkoztatási felügyelő feladata.

Fogvatartott részére ezek a szerszámok, eszközök, **anyagok kizárólag munkavégzés céljából, a munkavégzés időtartamára**, az elvégzendő feladathoz szükséges mennyiségben adhatók ki.

Kiadásukat és visszavételezésüket - időpont (óra, perc) - megjelölésével dokumentálni kell. A fogvatartott az anyag, eszköz átvételét **alíírása és a nyilvántartási száma rögzítésével igazolja.**

A nyilvántartást fogvatartott nem kezelheti.

A fogvatartottak a részükre kiadott szerszámokat, eszközöket, anyagokat más fogvatartottaknak **nem adhatják át.**

A "biztonságra fokozott veszélyt jelentő" minősítésű szerszámokat, eszközöket, anyagokat **úgy kell tárolni, hogy azokhoz fogvatartott vagy más illetéktelen személy engedély nélkül ne férhessen hozzá,** ne tudja eltulajdonítani, rendkívüli esemény elkövetése céljából felhasználni.

Tárolásukat egyéb eszközöktől, anyagoktól elkülönítetten, azonosítható módon, a tűz- és munkavédelmi szabályok betartásával kell megoldani.

A biztonságra a méretüknél fogva fokozottan veszélyes eszközöket, anyagokat (állvány, létra, palló, stb.) lehetőleg raktárban, pincében, padláson, amennyiben erre nincs mód, akkor a bv. szerv kerítésével külön elzárt területén, rögzítetten kell tárolni.

Munkáltatási Engedély

A - fogvatartott fényképét és személyi azonosító adatait tartalmazó - Munkáltatási Engedélyt, vagy annak egy hiteles fénymásolatát a munkavégzés helyén kell tárolni és megőrizni.

A fegyveres biztonsági őrség foglalkoztatással (munkáltatással) összefüggő speciális feladatai:

A Bv. Sztv. 10. § (3a) bekezdés d pontja alapján a bv. szervezetben működtetett **fegyveres biztonsági őrség** egyik feladatát a „**fogvatartotti foglalkoztatás biztosítása a bv. szervek területén belül vagy kívül.**”

A fegyveres biztonsági őr biztosítási tevékenysége azonban túlmutat a munkáltatási helyszínen történő passzív, statikus jelenlétén, **különösen, ha** a fogvatartottak munkáltatása **a bv. szerv területén kívül** történik. Ezért feladatának végrehajtása folyamán:

Ismerje:

- a foglalkoztatott fogvatartottak létszámát, összetételét,
- a munkáltatási, vagy a munkáltatásra kijelölt (őrzött) terület határait,
- a terület biztonságra (rendkívüli esemény bekövetkezésére, pl. szökés) legnagyobb kockázatot jelentő pontjait, terepszakaszait,
- a munkáltatás területét közvetlenül határoló terület terepviszonyait.

Akadályozza meg:

- a kijelölt munkaterületet engedély nélkül elhagyja,
- illetéktelen személlyel kapcsolatot létesítsen, csomagot, levelet, üzenetet és tiltott tárgyat átvegyen, vagy átadjon.

Folyamatosan kövesse figyelemmel:

- a fogvatartottak munkáltatását közvetlenül irányító személyi állomány tagjának intézkedéseit,
- a fogvatartottak munkavégzés közbeni tevékenységét, magatartását.

A biztosítási feladata végrehajtásakor (külön erre vonatkozó utasítás hiányában) **felállítási helyét és mozgási körletét úgy válassza meg, hogy:**

- rendkívüli esemény bekövetkezését meg tudja akadályozni,
- intézkedéseit haladéktalanul és hatékonyan megtehesse, azokkal segítse támogassa a munkáltatásban részt vevő személyeket,
- folyamatos látó - és halló kapcsolatban legyen a munkáltatást közvetlenül irányító személyi állomány tagjaival,

5. Téma:

A kényszerítő eszközök alkalmazásának törvényes keretei. Az alkalmazásról készített jelentés alaki, tartalmi követelményei.

Az intézkedési kötelezettség és az intézkedések alkalmazásának közös szabályai

A személyi állomány tagja a bv. szervezet feladatkörében, szolgálati beosztásának (munkakörének) a jogszerűellátása során a jogszabályokban meghatározott intézkedések megtételére jogosult és köteles.

Az arányosság

Az intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban annak törvényes céljával. Több lehetséges és alkalmas intézkedés közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett a lehető legkisebb személyi korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

Az intézkedés jogszerűségének feltétele, hogy valamely elérni kívánt magatartás kikényszerítésénél, más esetben a jogellenes magatartás megelőzésénél vagy elhárításánál alkalmazott eljárás nem okozhat az intézkedés céljával nyilvánvalóan arányban nem álló sérelmet.

A kínzás tilalma

Az intézkedő nem alkalmazhat kínzást, kényszervallatást, embertelen vagy megalázó bánásmódot, az erre vonatkozó utasítást köteles megtagadni. A személyi állománytagja az ilyen magatartás tanúsítóját a cselekmény abba hagyására felszólítani, vele szemben intézkedni, vagy az intézkedésre jogosult személynek jelentést tenni köteles.

A kényszervallatás csak abban az esetben valósulhat meg, ha a hivatalos személy eljárásában jogosult valakit vallomás, nyilatkozat tételére felhívni.

A büncselekmény megállapításához az szükséges, hogy a hivatalos személy az eljárása során erőszakot, fenyegetést, vagy más hasonló módszert azért alkalmazzon, hogy ezen személy vallomást vagy nyilatkozatot tegyen, illetőleg ne tegyen.

A kínzás, valamint az embertelen bánásmód vagy büntetés fizikai vagy lelki szenvedéssel jár, egy cselekmény akkor megalázó, ha az áldozat súlyosan megszegyenül. A megalázó bánásmód vagy büntetés lényege, hogy az érintettben olyan erős félelmet, lelki gyötrelmet és alsóbbrendűségi érzést okoz, ami alkalmas arra, hogy a testi és lelki ellenállását megtörje.

A fogvatartottaktól meg kell követelni a végrehajtás rendjének betartását, nem részesülhetnek jogszabályellenes kedvezményben, nem lehet tiltott kapcsolat vagy összefonódás a személyi állomány és a fogvatartottak között.

A személyi állomány tagja köteles megakadályozni, hogy a fogvatartottak egymást bántalmazzák, sanyargassák, vagy egyéb, az emberi méltóságot sértő magtartást tanúsítsanak.

Az intézkedés módja

Az intézkedés során kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés során megsérült személy részére – amint az lehetséges – segítséget kell nyújtani, gondoskodni kell az orvosi ellátásról, kórházi elhelyezés esetén a hozzátartozó vagy más a sérülttel kapcsolatban álló személy értesítéséről.

Az intézkedő a kényszerítő eszköz alkalmazása során a testi épséghez fűződő jogokat köteles tiszteletben tartani, az életet, a testi épséget, csak a legszükségesebb mértékben veszélyeztetheti.

Az intézkedésre jogosultság igazolása

A személyi állomány egyenruha viselésére kötelezett tagját az intézkedése során az egyenruhája és az azon elhelyezett azonosítószáma, a nem egyenruhában szolgálatot teljesítő tagját a szolgálati igazolványa igazolja.

Az intézkedésre való jogosultság igazolása különösen fontos lehet akkor, amikor az intézkedő egyenruha viselésére nem kötelezett, vagy ha az intézkedésre nem fogvatartott személlyel szemben kerül sor.

A kényszerítő eszközök alkalmazásának közös szabályai

A bv. szervezet hivatásos szolgálati jogviszonyban álló tagja feladatának jogszerű teljesítése során — amennyiben más intézkedés nem vezet eredményre —, az e törvényben meghatározott kényszerítő eszközök alkalmazására jogosult és köteles.

Az e törvényben meghatározott kényszerítő eszközök közül csak azok, addig és olyan mértékben alkalmazhatók, amelyek az intézkedés eredményességéhez szükségesek.

Kényszerítő eszközzel ellátni csak az alkalmazására kiképzett személyt lehet.

A büntetés – végrehajtás szervezeténél rendszeresített kényszerítő eszközök

- testi kényszer,
- bilincs,
- könnygáz, elektromos sokkoló, gumibot,
- traumatikus és irritáló lőszer,
- szolgálati kutya,
- lőfegyver.

A kényszerítő eszköz Szervezeti törvény szerinti meghatározásának sorrendje fokozatosságot is jelent, a kényszerítő eszközök közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A rendszeresített kényszerítő eszköz helyettesítése

Ha a rendszeresített kényszerítő eszköz nem áll rendelkezésre vagy a használatára nincs lehetőség, más eszköz is igénybe vehető, amennyiben a helyettesített eszköz alkalmazásának a feltételei fenn állnak és az alkalmas az intézkedéssel elérni kívánt cél megvalósítására.

Helyettesíteni a rendszeresített kényszerítő eszközök közül csak a bilincset és a gumibotot lehet, és csak akkor ha:

- a rendszeresített kényszerítő eszköz nem áll rendelkezésre, azaz nincs a birtokunkban, vagy az alkalmazására nincs lehetőség (pl. nincs elegendő idő) és
- a helyettesített kényszerítő eszköz alkalmazási feltételei fennállnak és
- a helyettesítő eszköz alkalmas a kívánt cél megvalósítására, illetve
- a helyettesítő eszköz nem okoz olyan sérülést, amit a rendszeresített eszköz szabályos alkalmazása sem okozott volna.

A kényszerítő eszköz alkalmazását megelőző intézkedések

A kényszerítő eszköz alkalmazására az érintettet – ha az eset körülményei lehetővé teszik – előzetesen figyelmeztetni kell. A figyelmeztetésnek, valamint a kényszerítő eszköz készenlétbe helyezésének csak akkor van helye, ha az e törvényben meghatározott alkalmazási feltételek fennállnak.

E rendelkezés is tükrözi a kényszerítő eszközök használatának kivételes jellegét, lehetővé teszi, hogy az intézkedéssel érintett eleget tegyen az intézkedő utasításának. A Szervezeti törvény kötelezettségként írja elő, hogy az érintettet figyelmeztetni kell, természetesen csak abban az esetben, ha a körülmények lehetővé teszik, azt azonban, hogy a figyelmeztetést hogy kell végrehajtani, azt a Biztonsági Szabályzat határozza meg.

BSZ. 228. A kényszerítő eszköz alkalmazását – amennyiben a helyzet összes körülménye lehetővé teszi – jól hallható, közérthető és határozott módon meg kell előznie:

- a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólítás, „**a törvény nevében**” szavak előrebocsátásával,
- figyelmeztetés, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

Természetesen a kényszerítő eszköz alkalmazására történő figyelmeztetésnek csak akkor van helye, ha az adott eszköz alkalmazásának törvényi feltételei fennállnak.

A kényszerítő eszköz alkalmazását tiltó, valamint korlátozó rendelkezések

A fogvatartottak egyes csoportjaira nézve a kényszerítő eszközök használata tekintetében indokolt különbséget tenni, a használatot adott esetekben megtiltani vagy korlátozni.

- Tiltó rendelkezések

- tilos kényszerítő eszközt alkalmazni magatehetetlen személlyel szemben; Magatehetetlennek kell tekinteni minden olyan személyt, aki kényszerítő eszköz alkalmazását megalapozó, aktív (fizikai) támadásra testi állapotánál fogva nem képes.

- nincs helye kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört vagy az intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

A második tiltó rendelkezés alapjaiban is eltér az elsőtől, mert míg annál bele sem lehet kezdeni a kényszerítő eszközök alkalmazásába, ennél elindul az intézkedés, de egy ponton fel kell ismerni, majd meg kell állni az intézkedéssel, ha az ellenszegülés megtört, vagy az intézkedés eredményességét máshogyan is biztosítani tudjuk.

- Korlátozó rendelkezések

- csak testi kényszer és a bilincs alkalmazható a terhes nővel és a gyermekkorú személlyel szemben, ha e körülményekről az intézkedőnek tudomása van, vagy azok számára nyilvánvalóan felismerhetők;

Ahhoz, hogy ez a tiltás érvényesüljön az intézkedőnek vagy tudnia kell ezen körülményekről, vagy számára egyértelműen felismerhetőnek kell lenniük. A terhes nő esetében kiemelt figyelemmel kell a megengedett kényszerítő eszközöket alkalmazni, így kerülni kell az ütések, rúgások és földre vitel alkalmazását! Gyermekkorú az a személy, aki a 14. életévét még nem töltötte be.

- csak korlátozott testi kényszer (megfogás, lefogás) alkalmazható a kényszergyógykezelttel, az előzetes kényszergyógykezelttel és a kóros elmeállapotúvá vált fogvatartottal szemben;

Az egészségi állapotuk miatt sajátos helyzetben lévő kényszergyógykezeltekkel, előzetes kényszergyógykezeltekkel, továbbá a kóros elmeállapotú fogvatartottakkal szemben a törvény csak korlátozott testi kényszer alkalmazását teszi lehetővé, mert esetükben az egészségügyi jogszabályokban meghatározott orvosi beavatkozások indokoltak.

A büntetések, az intézkedések, egyes kényszerintézkedések és a szabálysértési elzárás végrehajtásáról szóló 2013. évi CCXL. törvény (Bv. kódex) tovább szűkíti az alkalmazás lehetőségét:

A beteggel szemben a szabadságvesztés végrehajtása során alkalmazható kényszerítő eszközök közül kizárólag korlátozott testi kényszer alkalmazható, és csak abban az esetben, ha az IMEI-ből vagy a felügyelet mellett az intézetén kívüli tartózkodása színhelyéről az engedély nélküli távozását másként nem lehet megakadályozni. Korlátozott testi kényszernek minősül a megfogás és a lefogás.

- az intézkedésnek passzívan ellenszegülő személlyel szemben csak testi kényszer alkalmazható.

A passzív ellenszegülési forma kifejtése az egyes kényszerítő eszközöknél a testi kényszeren belül található.

A kényszerítő eszköz alkalmazását követő jelentési kötelezettség

A kényszerítő eszköz alkalmazását a szolgálati elöljárónak haladéktalanul szóban, a szolgálat befejezése után két órán belül írásban is jelenteni kell.

A kényszerítő eszköz alkalmazásának a kivételessége, továbbá annak esetleges következményei indokolják, hogy a használatot a szolgálati elöljárónak haladéktalanul jelenteni kell. Amennyiben az állomány tagja nem teljesíti a jelentési kötelezettségét bűncselekményt követ el.

Aki fontos szolgálati ügyben kellő időben nem tesz jelentést, vagy valótlan jelentést tesz, ha a bűncselekmény a szolgálatra jelentős hátrány veszélyével jár, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő.

Kényszerítő eszköz alkalmazása után az intézkedés alá vont személyt haladéktalanul orvosi vizsgálatnak kell alávetni, és intézkedni kell láttelelet felvételére.

A kényszerítő eszköz alkalmazásáról az intézkedő jelentést készít, amely tartalmazza:

- hol, mikor, kivel szemben, milyen kényszerítő eszközt használt, és ennek mi volt az indoka,
- az intézkedő eleget tett-e figyelmeztetési és felszólítási kötelezettségének, ha nem, ennek mi volt az oka,
- keletkezett-e sérülés, és milyen fokú, illetve keletkezett -e dologban anyagi kár,
- mi történt a sérülttel,
- ha támadás miatt történt a kényszerítő eszköz alkalmazása, mi volt a támadásra használt eszköz,
- a tanúk adatait,
- az alkalmazást lehetővé tevő törvényhelyre való hivatkozást,
- az intézkedő nevét és aláírását.

A kényszerítő eszköz alkalmazásának általános feltételei

A törvény általános értelemben megfogalmazza és felsorolja, hogy milyen feltételek fennállása esetén lehet kényszerítő eszközt alkalmazni fogvatartottal és más személlyel szemben.

Kényszerítő eszköz fogvatartottal szemben akkor alkalmazható, ha:

- a bv. szerv rendjét, biztonságát sértő vagy veszélyeztető magatartást tanúsít,
- bármely személy életét, testi épségét, személyes szabadságát sérti vagy veszélyezteti,
- bűncselekmény megakadályozása érdekében szükséges.

Kényszerítő eszköz alkalmazható azzal a személlyel szemben, aki

- a bv. szerv által fogva tartott személy életét, testi épségét, személyes szabadságát vagy
- a fogva tartás biztonságát sérti, illetve veszélyezteti,
- a bv. szerv területén annak rendjét, biztonságát sértő vagy veszélyeztető magatartást tanúsít,
- a bv. szerv, illetve a személyi állomány tagja ellen támad, a személyi állomány tagját
- a feladatának ellátásában akadályoz vagy intézkedésre kényszerít,
- a bv. szerv vagyonát rongálja, és azt felhívásra sem hagyja abba.

A fogva tartás (bv. szerv) biztonsága olyan állapot fenntartását jelenti, amelynél az intézetben, illetve a büntetés-végrehajtási feladat teljesítése miatt az intézet területén kívül tartózkodó személyek élete, testi épsége, személyes szabadsága, az intézetben lévő anyagi javak sértetlensége, illetve a büntetés – végrehajtási feladatok zavartalan ellátása a jogszabályi rendelkezéseknek megfelelően biztosított.

A támadás fogalmának meghatározása:

Személy elleni támadás az a jogellenes és aktív emberi magatartás, amely az emberi életet, testi épséget vagy személyes szabadságot sérti, vagy veszélyezteti.

Az egyes, rendszeresített kényszerítő eszközök alkalmazására vonatkozó speciális szabályok

BSZ. 13.1. Testi kényszer

234. Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszer akkor alkalmazható, ha az intézkedő erőfőlénye vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán az intézkedés eredményessége biztosítható. A beteggel szemben alkalmazott korlátozott testi kényszer szükségességéről a főigazgató főorvos haladéktalanul tájékoztatja a törvényességi felügyelet ellátó ügyészét, a beteg törvényes képviselőjét, a beteg kapcsolattartóként megjelölt hozzátartozóját és az Igazságügyi Megfigyelő és Elmegyógyító Intézet betegjogi képviselőjét.

235. A testi kényszer alkalmazása során az intézkedő önvédelmi fogásokat is használhat, de azoknak arányban kell állni az intézkedést kiváltó magatartással vagy cselekménnyel.

A testi kényszer

A kényszerítő eszközök közé soroljuk, bár nem eszközt igénylő feladat, a testi kényszer végrehajtása. A testi kényszer alkalmazására akkor kerülhet sor, ha az intézkedő az ellenszegülés megtörése érdekében cselekvésre, vagy cselekvés abbahagyására kényszerítést alkalmaz, vagy ha az intézkedő erőfőlénye, vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán súlyosabb kényszerítő eszköz alkalmazása nem indokolt.

Az intézkedéssel ellenszegülő személlyel szemben az ellenszegülés megtörésére testi kényszer (megfogás, lefogás, ellökés, elvezetés, önvédelmi fogás) alkalmazható.

A kényszerítő eszközök közül a legenyhébb a testi kényszer, ezért a leggyakrabban is alkalmazzák a gyakorlatban. A testi kényszer alkalmazása aktív, fizikai erő alkalmazását jelenti, különböző technikai elemek felhasználásával. Ilyen technikai elemek a megfogás, lefogás, ellökés és elvezetés, valamint önvédelmi fogások alkalmazása.

- **Megfogás** során az intézkedő az intézkedés alá vont személy valamely testrészének vagy ruházatának megfogásával biztosítja az intézkedés céljának elérését, vagy védi ki az esetleges támadást.

- **Lefogás** során az intézkedő az intézkedés alá vont személy vagy valamely testrészének lefogásával biztosítja az intézkedés céljának elérését, vagy védi ki az esetleges támadást.

- **Ellökés** során az intézkedő az intézkedés alá vont személy kézzel vagy lábbal történő ellökésével, erőteljes eltolásával alkalmaz testi kényszert.

- **Elvezetés** során az intézkedő az intézkedés alá vont személy végtagjának, testfelületének, ruházatának kézzel történő megfogásával alkalmaz testi kényszert, majd a személyt meghatározott helyre vezeti.

- **Önvédelmi fogás** során az intézkedő az intézkedés alá vont személy végtagján, testfelületén, ruházatán olyan rendvédelmi közelharc technikát, illetve harcművészeti rendszer elemet alkalmaz, amely arányban áll az ellenálló személy tevékenységével és alkalmas az intézkedés eredményes befejezéséhez.

A jogszabály a testi kényszer alkalmazását az ellenszegülés mindkét megnyilvánulási formája esetében lehetővé teszi, így egyaránt alkalmazható passzív és aktív ellenszegülés megtörésére is.

Passzív ellenszegülésnek minősül, ha az ellenszegülő a jogszabályban, a bv. szerv házirendjében meghatározott kötelezettségét vagy az arra jogosult utasítását nem hajtja végre. (Ezt nem tevékenységgel, cselekménnyel fejezi ki, hanem fizikai erő kifejtése nélkül mozdulatlan marad, aminek általában szóban is hangot ad.)

Aktív ellenszegülésnek minősül, ha az ellenszegülő a jogszabályban, a bv. szerv házirendjében meghatározott kötelezettségét vagy az arra jogosult utasításának végrehajtását tevőlegesen magatartás tanúsításával tagadja meg.

(Fizikai erő kifejtéssel járó tevőlegesen magatartást tanúsít.)

Mindegyik kényszerítő eszköz alkalmazása esetén ügyelni kell arra, hogy az alkalmazott eszköz alkalmas legyen a kívánt cél eléréséhez, így a testi kényszernél is, továbbá ne eredményezzen dulakodást, verekedést és ne sértse a személyi állomány tagja és a bv. szervezet tekintélyét.

Kényszerítő eszköz alkalmazása feltételeinek fennállása esetén testi kényszer akkor alkalmazható, ha az intézkedő erőfölénye vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán az intézkedés eredményessége biztosítható.

A testi kényszer alkalmazása során az intézkedő önvédelmi fogásokat is használhat, de azoknak arányban kell állni az intézkedést kiváltó magatartással vagy cselekménnyel.

A bilincs

Bilincs alkalmazható a fogvatartott támadásának, szökésének, engedély nélküli eltávozásának és önkárosításának a megakadályozására, továbbá bármely személy jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülésének megtörésére.

A bilincs használatára és a bilincselés módjára az elítélt mozgását korlátozó eszközök alkalmazására vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni.

Bilincselést az erre a célra rendszeresített bilincsfajtákkal kell végrehajtani. Ennek hiányában, vagy ezek meghibásodása, megrongálódása esetén, az intézkedés céljának megvalósulását szolgáló, jellegénél fogva indokolatlan sérülést nem okozó más eszköz is alkalmazható.

A könnygáz, az elektromos sokkoló, a gumibot

A bv. szervezetnél rendszeresített könnygáz, ~~elektromos sokkoló eszköz~~, illetve gumibot alkalmazható

- az életet, a testi épséget, a személyi szabadságot, illetve a vagyonbiztonságot közvetlenül sértő vagy veszélyeztető támadás elhárítására,
- az intézkedéssel szembeni aktív ellenszegülés megtörésére.

A használat feltétele, hogy arra csak aktív magatartás (támadás vagy fizikai ellenszegülés) esetén kerülhet sor. Ezen eszközök az általuk keltett fájdalomérzet révén alkalmasak a támadás vagy ellenszegülés megtörésére, szabályszerű használatuk azonban kizárja az élet és a testi épség veszélyeztetését, az egészség károsítását.

BSZ. 237. Az intézkedő az intézkedés megkezdésekor, amennyiben a körülmények megkívánják, a könnygázt készenlétbe helyezi, a gumibotot kézbe fogja, és felkészül a támadás elhárítására, az ellenszegülés megtörésére.

A könnygázzóró eszköz

Amennyiben a könnygázt tömegoszlításra vagy zárt térben kialakult ellenállás megtörésére alkalmazzák, egyidejűleg gondoskodni kell az intézkedők könnygáz hatása elleni védelméről.

Az elektromos sokkoló eszköz

Az elektromos sokkoló eszközöket egy országos parancsnoki utasítással bevonták az intézetek, és intézményektől, így alkalmazásuk jelenleg nem lehetséges.

A gumibot

Gumibot alkalmazása esetén az ütés lehetőleg a támadó végtagot érje, kerülni kell, hogy az ütés olyan területet – kiemelten a fejet, nyakat, derekat, hasat – érjen, ahol súlyos sérülést okozhat.

A lőfegyverhasználat

Lőfegyver: a tüzfegyver, valamint az a légfegyver, amelyből 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú, szilárd anyagú lövedék lőhető ki.

A lövedék a lőfegyverhez használt lőszer egyik alkotó eleme, így a lőszer olyan egybeszerelt töltény, amely lövedéket, lőport, továbbá gyúeleyget tartalmaz.

Ezen szempontok alapján a bv. szervezeténél rendszeresített fegyvereket lőfegyvernek kell tekinteni.

A szolgálati lőfegyver viselésére vonatkozó jogosultság

A bv. szerv területén belül a fogvatartottak elhelyezésére, munkáltatására és egyéb tartózkodására szolgáló helyiségbe vagy területre lőfegyvert bevinni TILOS!!

A meghatározott tilalom nem vonatkozik a rendkívüli esemény felszámolása érdekében alkalmazott lőfegyverekre, valamint a nem az élet kioltására tervezett, speciális lőszer alkalmazása során használt lőfegyverekre, illetve eszközökre.

A bv. szerv területére a bv. szervezet kezelésében lévő lőfegyveren kívül más lőfegyvert - a védett személyek biztosítását ellátó, valamint a rendkívüli esemény felszámolásában közreműködő más, a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló törvény szerinti rendvédelmi feladatokat ellátó szerv hivatásos állományának tagja által viselt fegyvert kivéve - bevinni tilos, azt az erre kijelölt tároló helyre le kell adni, nyilvántartásba vételéről és biztonságos tárolásáról gondoskodni kell.

A lőfegyver-használati jog és kötelezettség

A lőfegyver-használati jog gyakorlása független attól, hogy az intézkedő egyenruhát vagy polgári öltözetet visel. Polgári öltözet viselése esetén a lőfegyvert rejtve kell hordani.

Lőfegyverhasználat a hivatásos állomány tagjának saját elhatározásából, vagy az arra jogosult előjáró utasítására történhet. Kötelékben való fellépés esetén lőfegyver csak az előjáró utasítására használható.

A lőfegyverhasználat során kerülni kell az emberi élet kioltását. A lövést lehetőleg lábra, ha pedig a támadó kezében a támadásra távolról is felhasználható eszköz van, karra kell irányítani.

A lőfegyverhasználatot követően a sérültet – a biztonsági óvintézkedések megtartása mellett – haladéktalanul elsősegélyben kell részesíteni, gondoskodni kell orvosi ellátásáról, és a közvetlen hozzátartozója értesítéséről. A lőfegyverhasználatot, valamint a halaszthatatlan segítségnyújtást követően az intézkedő a közvetlen előjáróját haladéktalanul értesíti és annak megérkezéséig a helyszínt biztosítja. Az előjáró intézkedik a helyszín biztosítására, – függetlenül attól, hogy történt-e személyi sérülés vagy keletkezett-e kár – valamint a lőfegyvert használó személyi állomány leváltására.

Előjárója parancsára az intézkedő köteles a lőfegyverét használni. A lőfegyver parancsra történő használatának jogszerűségéért a parancsot kiadó előjáró a felelős. E parancs végrehajtása csak akkor tagadható meg, ha az intézkedő tudja, hogy a lőfegyver használatával bűncselekményt követne el.

Lőfegyverhasználatnak csak a szándékos, személyre leadott lövés minősül.

Szándékosan személyre leadott lövés akkor is lőfegyverhasználatnak minősül, ha az nem okozott sérülést.

Lényeges, hogy konkrétan el tudjuk határolni, azt, hogy mi minősül lőfegyverhasználatnak és mi nem. A jogalkotó konkrétan megfogalmazza azt, hogy jogi szempontból mi minősül lőfegyverhasználatnak: „csak a szándékos személyre leadott lövés”.

Azaz, egyfelől a szándékot kell vizsgálni – csak a szándékos magatartás minősül lőfegyverhasználatnak, ebből logikailag következik, hogy a gondatlan magatartás gondatlan fegyverkezelésnek minősül – másfelől a lövésnek személyre kell irányulnia, azaz személyre kell céloznia az intézkedőnek azzal a szándékkal, hogy a testét eltalálja, és ezzel megakadályozza a törvényellenes magatartást, ami a lőfegyverhasználat okát képezi.

Nem minősül lőfegyverhasználatnak:

- a figyelmeztető lövés,
- az állatra vagy tárgyra irányuló lövés,
- a nem szándékosan bekövetkezett lövés,
- a tömegosztatás, rendfenntartás céljából alkalmazott riasztólövés
- a speciális nem élet kioltására tervezett traumatikus lőszerrel, irritáló töltetű lőszerrel leadott lövés.

- Figyelmeztető lövés

Figyelmeztető lövésnek csak akkor van helye, ha a lőfegyverhasználat törvényi feltételei fennállnak. A figyelmeztető lövés alkalmazása során kerülni kell az emberi élet, testi épség veszélyeztetését, valamint a vagyoni károkozást. A figyelmeztető lövést általában függőleges irányba, a légtérbe kell leadni. Ha ez nem biztonságos, a lövés irányát úgy kell megválasztani, számolva a becsapódást esetlegesen követő gurulattal, hogy a lövedék életet, testi épséget ne veszélyeztessen, és lehetőleg ne okozzon anyagi kárt.

- Állatra vagy tárgyra irányuló lövés

Ha a támadás közvetett, a támadó ahhoz tárgyat vagy állatot alkalmaz, akkor az intézkedő elsősorban tárgyra, állatra adjon le lövést. Más személyek testi épségét, vagyonát közvetlenül veszélyeztető megvadult állatra az intézkedő akkor löhet, ha a veszélyhelyzet elhárítására az adott körülmények között más lehetőség nincs. A tárgyra, állatra irányuló lövésnek feltétele, hogy az ember életét, testi épségét ne veszélyeztesse.

- Nem szándékosan bekövetkezett lövés

Ha a lőfegyverhasználatnak nem minősülő lövés az intézkedőnek felróható okból jön létre, illetve ilyen lövés az intézkedő figyelmetlensége, gondatlansága következtében kárt, sérülést okoz, a bekövetkezett eredménytől függően kártérítési, fegyelmi vagy büntetőeljárást kell indítani.

- Tömegosztatás, rendfenntartás céljából leadott riasztólövés

Tömegosztatás és rendfenntartás céljából riasztó lövés akkor adható le, ha a lőfegyverhasználat törvényi feltételei nem állnak fenn, de a fogva tartást súlyosan sértő vagy veszélyeztető rendkívüli esemény megszakítására, felszámolására az alkalmazás eredményes lehet. Ebből következően riasztó lövés leadására csak az intézkedést irányító előjáró parancsa alapján kerülhet sor.

Riasztó lövés leadása során a lőfegyvert tilos személyre irányítani.

A lőfegyverhasználatot megelőző intézkedések

A lőfegyverhasználatot a következő sorrendben meg kell előznie

- felhívásnak, hogy a felhívott személy az intézkedésnek tegyen eleget;

A felhívást határozottan, érthetően és megfelelő hangerővel kell megtenni!

- más kényszerítő eszköz alkalmazásának;

A lőfegyverhasználat ultima ratio jellegére tekintettel, meg kell próbálni a törvényt sértő magatartást más, enyhébb kényszerítő eszközzel megakadályozni.

- figyelmeztetésnek, hogy lőfegyverhasználat következik;

A lőfegyverhasználatot megelőző figyelmeztetést érthetően, határozottan „**a törvény nevében lőfegyvert fogok használni**” szavakkal kell megtenni.

A figyelmeztetéssel egyidőben a lőfegyvert tüzelésre kész (csőre töltés) állapotba kell helyezni.

- figyelmeztető lövésnek.

A figyelmeztető lövés alkalmazása során kerülni kell az emberi élet, testi épség veszélyeztetését, valamint a vagyoni károkozást.

Ezt annak ellenére fontosnak tartjuk, hogy a jogalkotó a törvényben ezt nem határozta meg.

A figyelmeztető lövést általában függőleges irányba, a légtérbe kell leadni. Ha ez nem biztonságos, a lövés irányát úgy kell megválasztani, számolva a becsapódást esetlegesen követő gurulattal, hogy a lövedék életet, testi épséget ne veszélyeztessen és lehetőleg ne okozzon anyagi kárt.

A jogalkotó a többi kényszerítő eszköz alkalmazásához hasonlóan, a lőfegyverhasználat esetében is gondolt az előre nem látható körülményekre, helyzetekre és megteremtette annak a jogszabályi lehetőségét, hogy a megelőző intézkedések törvényben meghatározott rendjétől az intézkedő eltérhessen.

A lőfegyverhasználatot megelőző intézkedések részben vagy teljesen mellőzhetők, ha az eset összes körülményei miatt ezek megtételére nincs idő, és a késedelem az élet közvetlen veszélyeztetésével járna.

Az intézkedések részben vagy egészben történő elhagyása nem jelenti a sorrend felcserélést, a sorrendtől nem lehet eltérni.

A lőfegyverhasználatot tiltó rendelkezések

A törvény az általános tilalmakon (kényszerítő eszközök alkalmazását tiltó rendelkezések) túl, a lőfegyverhasználat esetében további tilalmakat határoz meg.

Nincs helye lőfegyverhasználatnak:

- ha olyan személy életét vagy testi épségét veszélyeztetné, akivel szemben a lőfegyverhasználat feltételei nem állnak fenn (vétkes személy),
- ha az intézkedés célja tárgyra vagy állatra leadott lövéssel is elérhető,
- a fogvatartott szökésének megakadályozására, illetve szökése esetén elfogására.

A tilalom nem vonatkozik arra az esetre, ha a lőfegyverhasználat fegyveresen vagy felfegyverkezve elkövetett támadás, illetve ellenállás leküzdése miatt szükséges.

Fegyveresen követi el a támadást, aki lőfegyvert vagy robbanóanyagot tart magánál, a fegyveres elkövetésre vonatkozó rendelkezéseket alkalmazni kell akkor is, ha a bűncselekményt lőfegyver vagy robbanóanyag utánzatával fenyegetve követik el.

Felfegyverkezve követi el a támadást, aki az ellenállás leküzdése vagy megakadályozása érdekében az élet kioltására alkalmas eszközt tart magánál.

A lőfegyverhasználat törvényben meghatározott esetei

A jogalkotó a Bv. Sztv 22.§ (3) bekezdésében taxatív felsorolja azokat az eseteket, (feltéteket) amikor – ha más kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezet eredményre – lőfegyver használható.

- az élet elleni közvetlen fenyegetés vagy támadás elhárítására;

Ha a törvény csak a közvetlen fenyegetés vagy támadás elhárítása céljából teszi lehetővé a lőfegyverhasználatot, és a közvetlen fenyegetés vagy támadás bármely oknál fogva megszűnt, a lőfegyver-használati jogosultság is azonnal megszűnik.

- a testi épséget súlyosan veszélyeztető közvetlen támadás elhárítására;

- a terrorcselekmény, a jármű hatalomba kerítése vagy a közveszély okozása bűncselekmény megakadályozására vagy megszakítására;

Ezen bűncselekmények esetében a különösen nagy társadalomra veszélyesség, ezen belül a súlyos eredmény bekövetkezésének veszélye indokolja a lőfegyver használatát.

- bűncselekmény lőfegyverrel, robbanóanyaggal, vagy az élet kioltására alkalmas más eszközzel való elkövetésének a megakadályozására;

A robbanóanyag olyan anyag, melynek rendkívüli gyors oxidációja (elégése) során eredeti térfogatát rendkívüli mértékben meghaladó gázmennyiség keletkezik és ez a folyamat hatalmas hőt és feszítőerőt fejt ki. Robbantószer olyan eszköz, amely a robbanóanyag felrobbantására szolgál (pl.: gyújtózsínór, gyutacs, időzítő szerkezet, stb.). Robbanóanyag, vagy robbantószer felhasználására szolgáló készülék, olyan eszköz, amely magában egyesíti a robbanóanyagot és a robbantószerrel (pl.: bomba, kézigránát, stb.). Nem minősülnek robbanóanyagnak a pirotechnikai anyagok.

- lőfegyver, illetőleg robbanóanyag jogosulatlan, erőszakos megszerzésére irányuló cselekmény megakadályozására;

Mivel ezek az eszközök, illetéktelen személyek kezében fokozott veszélyt jelentenek a közbiztonságra, minden eszközzel meg kell akadályozni azt, hogy az arra jogosulatlanok megszerezzék őket. A jogalkotás korlátozta, szűkítette az elkövetés módját, mivel csak abban az esetben lehet lőfegyvert használni, ha erőszak alkalmazásával próbálják megszerezni az eszközöket. Azaz, ha valaki nem jogosult az eszköz birtoklására és úgy szerzi meg azt, hogy nem alkalmaz erőszakot - mert például a birtoklásra jogosult őrizetlenül hagyta az eszközt - nem lehet a megszerzés megakadályozására lőfegyvert használni.

- a bv. szerv ellen elkövetett fegyveres támadás elhárítására;

- a fogvatartott erőszakos kiszabadításának megakadályozására;

- azzal szemben, aki a nála lévő fegyvert, vagy más, az életre és testi épségre veszélyes eszközt felszólításra nem teszi le, és magatartása annak ember elleni közvetlen használatának szándékára utal;

A lőfegyverhasználattal kapcsolatos egyéb szabályok

Ha a törvény csak a közvetlen fenyegetés vagy támadás elhárítása céljából teszi lehetővé a lőfegyverhasználatot, és a közvetlen fenyegetés vagy támadás bármely oknál fogva megszűnt, a lőfegyver-használati jogosultság is azonnal megszűnik.

A lőfegyverhasználatot követően – amint azt a körülmények lehetővé teszik – a lőfegyvert használó, az arra utasítást adó előljáró és az a szervezeti tag, akinek hitelt érdemlő tudomása van az eseményről, köteles írásos jelentést készíteni.

A lőfegyvert használó jelentése a következőket tartalmazza:

- mikor, hol, kivel szemben, milyen lőfegyvert használt, hány lövést adott le,
- a lőfegyver típusát, gyári számát,
- a lőfegyverhasználat okát,
- a megelőző intézkedéseket, ha ezek megtételére nem volt idő, lehetőség, akkor annak okát,
- milyen sérülés történt, sor került-e elsősegélynyújtásra, orvosi ellátásra, hol tartózkodik a sérült,
- milyen kárt okozott a lövés, ki a károsult, az intézkedő, illetve a károsult mit tett a kár enyhítésére,
- a helyszínt, a tanúkra, a bűnjelkekre és az egyéb körülményekre vonatkozó adatokat,
- a lőfegyverhasználatra feljogosító törvényhelyre történő hivatkozást,

- kinek a részére került átadásra a használt fegyver és az ahhoz kiadott, megmaradt lőszer.

A lőfegyverhasználatnak nem minősülő lövést (tárgyra vagy állatra irányuló, a figyelmeztető, illetőleg a nem szándékosan leadott, és a tömegosztatás, rendfenntartás céljából alkalmazott riasztólövés) az intézkedő lehetőleg azonnal, szóban jelenti elöljárójának, majd írásos jelentést készít, amely tartalmazza:

- mikor, hol, milyen célból, hány lövést adott le,
- a lövést kiváltó körülményeket, figyelmeztető lövésnél az alkalmazott megelőző intézkedéseket, vagy azok mellőzésének okait,
- a lövés irányát és következményét,
- ha a lövés sérülést vagy kárt okozott, annak leírását,
- a lövést követően tett intézkedéseit,
- a helyszínrre, a tanúkra, egyéb körülményekre vonatkozó adatokat.

ALAPFOGALMAK, ÉRTELMEZŐ RENDELKEZÉSEK

A **rongálás** idegen dolog, - vagyontárgy - sérülésével, megsemmisítésével vagy működésképtelenné tételével okozott kár.

Az **őrutasítás** az a szolgálati okmány, amelyben meg kell határozni az őrhelyre beosztottak jogállását, kötelességeit, feladatait, az annak ellátásához szükséges felszerelést, illetve az összeköttetés rendjét.

Fogvatartott az az elítélt, illetve egyéb jogcímen fogvatartott személy, akivel szemben a bv. szervezet a törvényben meghatározott joghátrányokat az ítéletben, illetve az egyéb határozatban foglaltak szerint - az ott meghatározott tartamban és tartalommal - érvényesíti.

Bódítószert minden olyan természetes vagy mesterséges anyag, amely az emberi szervezetbe kerülve a központi idegrendszerre hatva olyan állapotot idéz elő, amely hátrányos módon befolyásolja a személyi állomány tagjának feladat-ellátási képességét, vagy a fogvatartott annak hatására a bv. szerv rendjére veszélyes magatartást tanúsít.

Csoportos az ellenszegülés, ha a jogszabályban, illetve a bv. szerv házirendjében meghatározott kötelezettség végrehajtását, vagy a személyi állomány tagjának valamely utasítását, legalább három fő fogvatartott együttesen megtagadja.

Tömeges az ellenszegülés, ha a jogszabályban, illetve a bv. szerv házirendjében meghatározott kötelezettség végrehajtását, vagy a személyi állomány tagjának valamely utasítását tíz főt meghaladó létszámú fogvatartott együttesen megtagadja.

A **sérelem** olyan helyzet kialakulása, amelyben valamely személy testi épségében, egészségében, vagy dolog épségében, működésében hátrányos változás következik be.

A **veszély** olyan helyzet kialakulása, amelyben a sérelem bekövetkezése valószínűsíthető, de nem szükségszerű. A veszély a sérelem bekövetkezésének reális lehetősége.

Személy elleni támadás az a jogellenes és aktív emberi magatartás, amely az emberi életet, testi épséget vagy személyes szabadságot sérti, vagy veszélyezteti.

Engedély nélküli eltávozást követ el azon fogvatartott, aki a Büntető Törvénykönyvről szóló törvényben szabályozott fogolyszökés bűncselekményének törvényi tényállását nem valósítja meg, de a bv. szervezet által kijelölt helyet engedély nélkül elhagyja.

Önkárosító magatartás a fogvatartott minden olyan cselekménye, amely a saját életét, testi épségét sérti vagy veszélyezteti.

Testi sérülés minden olyan elváltozás a szervezet sejtjeiben, szöveteiben, amely külsérelmi nyomokkal, valamint nem látható belső szervi elváltozásokkal járó alaki eltérést, vagy az életszerű működésben zavart okoz.

Közvetlen a támadás, amennyiben a támadó és a megtámadott közötti térbeli elhelyezkedésre, közelségre, valamint a támadó magatartására tekintettel a sérelem azonnali bekövetkezésével kell számolni.

Felkészülési-és vizsgakérdések

1. Téma:

A büntetés-végrehajtási szervezet jogállása, szervezeti felépítése, irányítása. A büntetés-végrehajtás feladatai, azok ellátásának szabályai, szolgálati ágai.

KÉRDÉSEK:

- Ismertesse a büntetés-végrehajtási szervezet jogállásáról tanultakat!
- Határozza meg a bv. szervezet törvényben meghatározott feladatait.

2. Téma:

A büntetés- végrehajtási szervterületére történő be- és kilépés szabályai. A be- és kilépés általános és részletes szabályai.

KÉRDÉSEK:

- Sorolja fel milyen eszközök és anyagok nem vihető be a bv. szerv területére!
- Sorolja fel, mely személyek élveznek mentességet a bv. szerv területére történő be- és kilépéskor az ellenőrzés alól!
- Ismertesse milyen okmányok alapján léptethetőek be a belépni szándékozó személyek!
- Ismertesse a személybejárat FBŐ feladatait!
- Ismertesse a gépjármű bejárat FBŐ feladatait!
- Ismertesse a jármű kísérésének és rakodásának ellenőrzési szabályait!

3. Téma:

Objektum-, illetve területőrzés és védelem, járőrözési tevékenység. A biztonsági tevékenység fogalma, területei. Főbb biztonsági feladatok. A büntetés-végrehajtási intézetek külső őrzése. Eljárás rendkívüli esemény bekövetkezésekor.

KÉRDÉSEK:

- Ismertesse az őrzés fogalmát!
- Ismertesse az őrhely fogalmát!
- Ismertesse a biztonsági tevékenység fogalmát!
- Melyek az őrhelyen felállított FBŐ feladatai?
- Ismertesse az őrhelyen tiltott magatartásokat!
- Ismertesse a bv. objektum fogalmát!
- Mi az objektumvédelem fogalma?
- Ismertesse az objektumvédelem célját!
- Sorolja fel, mi ellen irányulhat támadó tevékenység!
- Milyen cselekményekben nyilvánulhatnak meg a támadó cselekmények?
- Mi eredményezhet béke időszakban védelmi helyzetet?
- Ismertesse az objektumvédelem fokozatait!
- Mi a járőr fogalma?
- Ismertesse a járőrszolgálat fajtáit!
- Kik jogosultak járőrszolgálat elrendelésére?
- Mi az útirányterv?
- Mik a járőrszolgálat formái?
- Ismertesse a járőrözési tevékenységet ellátó biztonsági felügyelő feladatait!

4. Téma:

A foglalkoztatás közbeni őrzés, felügyelet és ellenőrzés. A foglalkoztatási felügyelő /foglalkoztatási fegyveres biztonsági őr/ és feladatai. A foglalkoztatáshoz kapcsolódó nyomtatványok és vezetésének szabályai.

KÉRDÉSEK:

- Munkáltatás fogalma?
- Ismertesse a munkáltatás területeit!
- A foglalkoztatási felügyelő fogalma?
- Ismertesse a foglalkoztatási fegyveres biztonsági őr munkáltatás biztosítási feladatait!
- Ismertesse a biztonságra veszélyes anyagok tárolásának és kezelésének szabályait!
- Ismertesse, hogy a munkáltatás során a személyi állomány tagjainak miben kell a fogvatartottat megakadályozni!

5. Téma:

A kényszerítő eszközök alkalmazásának törvényes keretei. Az alkalmazásról készített jelentés alaki, tartalmi követelményei.

KÉRDÉSEK:

- Ismertesse az arányosság elvét!
- Ismertesse a kényszerítő eszközök alkalmazásának közös szabályait!
- Ismertesse a kényszerítő eszközök helyettesítésére vonatkozó szabályt!
- Ismertesse a kényszerítő eszközök alkalmazását megelőző intézkedéseket!
- Ismertesse a kényszerítő eszközök alkalmazását tiltó, valamint korlátozó rendelkezéseket!
- Ismertesse a kényszerítő eszközök alkalmazását követő jelentési kötelezettség általános szabályait!
- Milyen adatokat kell tartalmaznia a kényszerítő eszköz alkalmazásáról szóló jelentésnek?
- Sorolja fel, mikor alkalmazható kényszerítő eszköz fogvatartottal szemben!
- Sorolja fel, mikor alkalmazható kényszerítő eszköz más személlyel szemben!
- Ismertesse a testi kényszer alkalmazására vonatkozó szabályokat!
- Ismertesse a bilincs, mint kényszerítő eszköz alkalmazására vonatkozó szabályokat!
- Ismertesse a könnygáz, az elektromos sokkoló és a gumibot alkalmazására vonatkozó szabályokat!
- Ismertesse a lőfegyver fogalmát!
- Mi a lőfegyver-használati jog és kötelezettség?
- Mi minősül lőfegyverhasználatnak?
- Mi nem minősül lőfegyverhasználatnak?
- Ismertesse a lőfegyverhasználatot megelőző intézkedéseket, és azok mellőzésének lehetőségét!
- Ismertesse a lőfegyverhasználatot tiltó rendelkezéseket, valamint a tilalmat feloldó szabályokat!
- Ismertesse a lőfegyverhasználat törvényben meghatározott eseteit!

ZÁRADÉK

A dokumentum elektronikus aláírással hitelesített